

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ 3^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 30^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2012

-----0-----

Μ Ε Λ Η : Ιωάννης Καραβοκύρης, Πρόεδρος, Φλωρεντία Καλδή, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Σωτηρία Ντούνη, Μιχαήλ Ζυμής και Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Αντιπρόεδροι, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Νικόλαος Μηλιώνης, Άννα Λιγωμένου, Γεώργιος Βοΐλης, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισσάβεντ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Αντώνιος Κατσαρόλης, Χριστίνα Ρασσιά, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή και Βασιλική Σοφianού, Σύμβουλοι.

Οι Αντιπρόεδρος Νικόλαος Αγγελάρας, Γεώργιος Κωνσταντάς και Ευφροσύνη Κραμποβίτη και οι Σύμβουλοι Ευάγγελος Νταής, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος και Ελένη Λυκεσά απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ η Σύμβουλος Αγγελική Πανουτσακοπούλου αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Διονύσιος Λασκαράτος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ιωάννα Αντωνογιαννάκη, Γενική Συντονίστρια, που ασκεί και καθήκοντα αναπληρώτριας Επιτρόπου στην Υπηρεσία Επιτρόπου στη Γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με την αρχή της Συνεδρίασης ο Σύμβουλος Αντώνιος Κατσαρόλης, που ορίστηκε από τον Πρόεδρο εισηγητής, φέρει προς συζήτηση το σχέδιο νόμου «**Συνταξιοδοτικά θέματα του Δημοσίου**», που απεστάλη στο Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το αριθμ. πρωτ. 164832/0092/29.10.2012 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, για να γνωμοδοτήσει η Ολομέλεια, το περιεχόμενο του οποίου έχει ως εξής :

**« ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«Συνταξιοδοτικά θέματα του Δημοσίου»**

Άρθρο ΜΟΝΟ

1. α. Οι διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 91/1943 (Α 129), 1 και 2 του ν.δ. 99/1974 (Α 295) και της παρ. 19 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (Α 265) παύουν να ισχύουν για όσους από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα αποκτούν για πρώτη φορά την ιδιότητα του Βουλευτή ή του αιρετού οργάνου των ο.τ.α. α' βαθμού, από την επομένη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου. Τα πρόσωπα αυτά ασφαρίζονται για κύρια σύνταξη, πρόσθετη ασφάλιση και υγειονομική περίθαλψη, στους φορείς που ασφαλιζονταν πριν την εκλογή τους στα αξιώματα αυτά και ο χρόνος της θητείας τους λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς αυτούς.

Σε περίπτωση που δεν υφίσταται προγενέστερη κατά τα ανωτέρω ασφάλιση, για τα εν λόγω πρόσωπα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 3865/2010 (Α 120).

Οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία του κάθε φορέα βαρύνουν του μεν ασφαλισμένου τους ίδιους, του δε εργοδότη τη Βουλή ή το Δήμο, κατά περίπτωση, παρακρατούνται από τη βουλευτική αποζημίωση ή την αντιμισθία και αποδίδονται ανά μήνα στους οικείους φορείς.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παρούσας.

β. Οι δικαιούχοι βουλευτικής σύνταξης ή χορηγίας αιρετού οργάνου των ο.τ.α. α' και β' βαθμού, εφόσον λαμβάνουν και άλλη σύνταξη από το Δημόσιο, επιλέγουν είτε την καταβολή της βουλευτικής σύνταξης είτε την καταβολή της άλλης σύνταξης. Η κατά τα ανωτέρω επιλογή γίνεται με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού ή για όσους καταστούν, μετά την ανωτέρω ημερομηνία, δικαιούχοι βουλευτικής σύνταξης ή χορηγίας, από την ημερομηνία έναρξης καταβολής της σύνταξης ή της χορηγίας. Εάν δεν υποβληθεί η ανωτέρω δήλωση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η αρμόδια Δ/νση Συντάξεων προβαίνει στη διακοπή της καταβολής της μικρότερης κατά ποσό σύνταξης.

Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 9 του άρθρου 58 του π.δ. 169/2007 (Α 210).

γ. Οι διατάξεις της περ. β' έχουν εφαρμογή για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν αναγνωρισμένο δικαίωμα βουλευτικής σύνταξης ή χορηγίας, κατά περίπτωση, ή θα αναγνωρίσουν αυτό μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

δ. Οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 ν. 2592/1998 (Α 57), αντικαθίστανται ως εξής:

«14. Οι συντάξεις των συνταξιούχων του Δημοσίου, γενικά, συμπεριλαμβανομένων όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, οι οποίοι υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α 65) και λαμβάνουν σύνταξη ή χορηγία, κατά περίπτωση και αποδοχές συγχρόνως, καταβάλλονται μειωμένες κατά 70% με εξαίρεση τις συντάξεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (Α 120) και 1977/1991 (Α 185), τις εξ ιδίου δικαιώματος πολεμικές συντάξεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα

Πολεμικών Συντάξεων, καθώς και τις εξ ιδίου δικαιώματος συντάξεις παθόντων στην υπηρεσία και εξαιτίας αυτής.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο και καταλαμβάνουν θέση εξωκοινοβουλευτικού Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού.

Οι διοριζόμενοι σε θέσεις προέδρων ή μελών Διοικητικών Συμβουλίων, φορέων του δημοσίου τομέα, οι οποίοι λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης μπορούν, αντί της υπαγωγής τους στις ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου, να επιλέξουν με δήλωση του ν. 1599/1986 που απευθύνουν τόσο προς την υπηρεσία τους, όσο και προς τον οικείο ασφαλιστικό φορέα, την υπαγωγή τους στις ρυθμίσεις της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α').»

ε. Οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις της προηγούμενης υποπαραγράφου έχουν εφαρμογή και για όσους λαμβάνουν ταυτόχρονα με τη σύνταξη ή τη χορηγία, κατά περίπτωση, βουλευτική αποζημίωση ή αντιμισθία ως αιρετά όργανα των ο.τ.α. α' και β' βαθμού.

στ. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 58 του π.δ. 169/2007, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και:

α. για όσους λαμβάνουν, εξ' ιδίου δικαιώματος ή κατά μεταβίβαση, βουλευτική σύνταξη ή χορηγία αιρετού οργάνου των ο.τ.α. α' και β' βαθμού καθώς και

β. για όσους λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένης και της βουλευτικής ή χορηγία και συγχρόνως βουλευτική αποζημίωση ή αντιμισθία, ως αιρετά όργανα των ο.τ.α. α' και β' βαθμού, κατά περίπτωση».

ζ. Οι διατάξεις του ν.δ. 4202/1961 (Α 175) δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα που κατέχουν τη βουλευτική ιδιότητα καθώς και τα αιρετά

όργανα των ο.τ.α. α' και β' βαθμού, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο με μία από τις ιδιότητες αυτές.

η. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν.3865/2010, αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«Οι δήμαρχοι διατηρούν το καθεστώς υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπάγονταν πριν την εκλογή τους στις ανωτέρω θέσεις, οι δε αναλογούσες κρατήσεις, υπολογίζονται επί της αντιμισθίας που λαμβάνουν, βαρύνουν τους ίδιους και αποδίδονται, ανά μήνα, στον οικείο φορέα».

θ. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 14 ν. 3865/2010, από 1.1.2011 έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν.3852/2010, (Α 87), με εξαίρεση τους δημάρχους, καθώς και για τα πρόσωπα του άρθρου 182 του ίδιου ως άνω νόμου, τα οποία λαμβάνουν αντιμισθία.

ι. Οι αναλογούσες εισφορές για κύρια σύνταξη ασφαλισμένου των προσώπων της παρ. 1 των άρθρων 93 και 182 του ν.3852/2010, (Α 87), βαρύνουν τους ίδιους.

ια. Οι διατάξεις των παρ. 18 και 19 του ν. 3234/2004 (Α 52) όπως αυτές προστέθηκαν με τις διατάξεις της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3670/2008 καταργούνται.

ιβ. Οι καταβαλλόμενες κατά την 1-1-2013 και εφεξής κανονιζόμενες συντάξεις των Βουλευτών και των αιρετών οργάνων των ο.τ.α. α' και β' βαθμού που λαμβάνουν και δεύτερη κύρια σύνταξη από οποιοδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, μειώνονται κατά το ποσό της δεύτερης σύνταξης, η δε μείωση αυτή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 35% της βουλευτικής σύνταξης ή χορηγίας.

Η κατά τα ανωτέρω μείωση διενεργείται επί του ακαθάριστου ποσού της μηνιαίας βασικής σύνταξης, όπως αυτό ισχύει κατά την 31-12-2012, προ της παρακράτησης της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων και της επιπλέον εισφοράς της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α 180) καθώς και των μειώσεων που επιβλήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (Α 226), του άρθρου 1 του ν. 4051/2012 (Α 40) και της παρ. 4 του άρθρου αυτού.

ιγ. Η εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη για όσα από τα πρόσωπα της προηγούμενης περίπτωσης θα θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 1-1-2013 και μετά, καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους, με εξαίρεση όσα από αυτά είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα κατά ποσοστό 67% και άνω.

ιδ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν διατελέσει Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι Κυβέρνησης ή Πρόεδροι Βουλής.

2. α. Στο τέλος του άρθρου 56 του π.δ. 169/2007 προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

«15. α. Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2013 και μετά, το όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξής τους που προβλέπεται από τις διατάξεις :

αα. των υποπεριπτώσεων βα' και βγ' της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου αυτού, αυξάνεται στο 67^ο έτος,

ββ. της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου αυτού, αυξάνεται στο 62^ο έτος.

β. Η σύνταξη όσων θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2013 και μετά, καταβάλλεται ολόκληρη με τη συμπλήρωση 40 ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και του 62^{ου} έτους της ηλικίας τους.»

β. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2084/1992 (Α 165), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Αν απομακρυνθεί της υπηρεσίας και έχει 15ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία και το 67^ο έτος της ηλικίας του.

Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1-1-2013 και μετά, η σύνταξη καταβάλλεται με τη συμπλήρωση 40 ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και του 62^{ου} έτους της ηλικίας τους.»

γ. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2084/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο υπάλληλος δικαιούται μειωμένη σύνταξη μετά τη συμπλήρωση του

62^{ου} έτους της ηλικίας του και των χρονικών προϋποθέσεων των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού.»

δ. Οι διατάξεις των προηγούμενων περιπτώσεων έχουν εφαρμογή και για τους δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1-1-2013 και μετά. Ειδικά οι δικαστικοί λειτουργοί και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 88 του Συντάγματος, δεν υπάγονται σε όσες από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπουν καταβολή της σύνταξης με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας και συνταξιοδοτούνται άμεσα μετά την υποχρεωτική αποχώρησή τους από την υπηρεσία.

ε. Η σύνταξη όσων από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3660/2008 (Α 78) θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης με βάση τις διατάξεις του ίδιου άρθρου, από 1-1-2013 και μετά, καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους.

στ. Το δεύτερο εδάφιο της υποπερίπτωσης εε' της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 56 του π.δ. 169/2007, αντικαθίσταται ως εξής :

«Για το προσωπικό εσωτερικής φύλαξης και εξωτερικής φρούρησης των γενικών, ειδικών και θεραπευτικών καταστημάτων κράτησης και των ιδρυμάτων αγωγής ανηλίκων, που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης από 1-1-2013 και μετά η σύνταξη καταβάλλεται ακέραια με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους.»

ζ. Οι διατάξεις του πρώτου και δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 19 του ν. 2084/1992 αντικαθίστανται από 1-1-2013 ως εξής :

«7. Υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, καθώς και στρατιωτικοί που έχουν ασφαλισθεί, για κύρια σύνταξη, σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό πριν την 1.1.1993, δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007, εφόσον αποχωρούν με αίτηση τους και έχουν συμπληρώσει 15ετή πλήρη

πραγματική συντάξιμη υπηρεσία και το 67ο έτος της ηλικίας τους. Η συμπλήρωση της ανωτέρω 15ετούς συντάξιμης υπηρεσίας δεν συνιστά θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, κατά την έννοια των διατάξεων των προηγούμενων περιπτώσεων.»

η. Στις περιπτώσεις που η σύνταξη, ανεξαρτήτως του χρόνου θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, το όριο ηλικίας αυτό αυξάνεται στο 67^ο έτος.

θ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3865/2010 (Α 120) και τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους υπαλλήλους της Βουλής.

3. α. Το συνολικό ποσό της μηνιαίας σύνταξης ή το άθροισμα συντάξεων και μερισμάτων, άνω των 1.000 ευρώ, που καταβάλλονται από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία, μειώνεται ως ακολούθως :

Για ποσό σύνταξης ή συντάξεων :

αα. άνω των 1.000,01 ευρώ και έως 1.500,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού της σύνταξης κατά 5% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.000,01 ευρώ.

ββ. από 1.500,01 ευρώ έως και 2.000,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού της σύνταξης κατά 10% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.425,01 ευρώ.

γγ. από 2.000,01 ευρώ και άνω, μειώνεται το σύνολο του ποσού της σύνταξης κατά 15% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.800,01 ευρώ.

β. για τον προσδιορισμό του ποσού της σύνταξης ποσοστού μείωσης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης ή των συντάξεων όπως αυτό θα έχει διαμορφωθεί την 31-12-2012 μετά την τυχόν παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων και της επιπλέον εισφοράς της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 καθώς και των τυχόν μειώσεων που

επιβλήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012.

γ. Σε περίπτωση συρροής συντάξεων η κατά περίπτωση μείωση διενεργείται επί της μεγαλύτερης κατά ποσό σύνταξης.

δ. Οι διατάξεις των περ. δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4051/2012 ισχύουν και για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

4. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα καθώς και το επίδομα αδείας που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 (Α 57) και του άρθρου Μόνου του ν. 3847/2010 (Α 67) καταργούνται.

5. α. Από 1-1-2013 οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5 και της παρ. 6 του άρθρου 31, του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«α. Το συνολικό ποσό σύνταξης ή συντάξεων που λαμβάνουν οι άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, από το Δημόσιο, των οποίων το συνταξιοδοτικό δικαίωμα γεννήθηκε πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3865/2010, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 720€. Στις περιπτώσεις καταβολής δυο συντάξεων που το άθροισμά τους υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό, η περικοπή του υπερβάλλοντος ποσού, διενεργείται επί της μεγαλύτερης σύνταξης και εάν αυτή δεν επαρκεί περικόπεται ανάλογα και η δεύτερη σύνταξη.

β. Από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού καταργείται η καταβολή του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του ν. 3670/2008 (Α 117) στις συντάξεις των προσώπων της προηγούμενης περίπτωσης.

γ. Στις περιπτώσεις που στη σύνταξη συντρέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι, το ποσό της περ. α' επιμερίζεται σε αυτούς σε ίσες μερίδες. Ειδικά στην περίπτωση που συνδικαιούχος στη σύνταξη είναι επιζών σύζυγος, το μερίδιό του δεν παραβλάπεται από τον κατά τα ανωτέρω περιορισμό του ποσού που αναλογεί στο μερίδιο των προσώπων της περίπτωσης α'.

δ. Η καταβολή της σύνταξης των άγαμων ή διαζευγμένων θυγατέρων αναστέλλεται, εάν όπως προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, έχουν και άλλα εισοδήματα, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξή τους, τα οποία υπερβαίνουν το αναγόμενο σε ετήσια βάση ποσό της περ. α'.

Εάν τα ανωτέρω εισοδήματα δεν υπερβαίνουν το αναγόμενο σε ετήσια βάση ποσό της περ. α' και το συνολικό ετήσιο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημα των προσώπων αυτών, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, με συνυπολογισμό και του ποσού της κύριας σύνταξης, υπερβαίνει το αναγόμενο σε ετήσια βάση ποσό της περ. α', η κύρια σύνταξη μειώνεται κατά το υπερβάλλον ποσό.

ε. Από την αναστολή ή την περικοπή της σύνταξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις δ' και ε' δεν επωφελούνται τα τυχόν συνδικαιούχα πρόσωπα.

στ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα πρόσωπα που αναφέρονται σε αυτές είναι ανήλικα ή ανάπηρα κατά ποσοστό 67% και άνω ή σπουδάζουν και υπό τις προϋποθέσεις της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κώδικα αυτού.»

β. Από 1-1-2013 οι καταβαλλόμενες από το Δημόσιο στα ανωτέρω πρόσωπα συντάξεις αναπροσαρμόζονται οίκοθεν από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή.

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του π.δ. 167/2007 (ΦΕΚ 208 Α') και του π.δ. 168/2007 (Α 209).

δ. Οι διατάξεις των παρ. 6 και 7 των άρθρων 5 και 31, αντίστοιχα, του π.δ. 169/2007, της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3865/2010 καθώς και αυτές της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 3865/2010 κατά το μέρος που παραπέμπουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3620/2007, καταργούνται. Σχετικές αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες

Διευθύνσεις Συντάξεων, μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού, εξετάζονται με βάση τις καταργούμενες διατάξεις.

6. Οι διατάξεις της περ. α' της παρ. 2 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου : «Μέτρα ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων» (Α 211) που κυρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2453/1997 (Α 4), όπως ισχύει, αντικαθίσταται από 1-1-2013 ως εξής :

« Έχουν συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας τους.»

7. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται σε όσα ρυθμίζονται με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

8. Η ισχύς των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων αρχίζει από 1-1-2013, εκτός εάν διαφορετικά προβλέπεται στις επιμέρους διατάξεις των παραγράφων αυτών.

9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α 276).

Αθήνα, Οκτωβρίου 2012

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ »

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Διονύσιος Λασκαράτος διετύπωσε εγγράφως την ακόλουθη γνώμη του :

«Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 1γ' του π.δ/τος 774/1980, το προαναφερόμενο σχέδιο νόμου, προκειμένου να προκληθεί η γνωμοδότησή της, που προβλέπεται από το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος, και κατά το μέρος που οι διατάξεις του εν λόγω σχεδίου νόμου εμπίπτουν στην συνταγματική αυτή αρμοδιότητα και εκφέρουμε την ακόλουθη γνώμη:

Ως γενική παρατήρηση σημειώνω : 1) Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος τα νομοσχέδια για συντάξεις πρέπει να είναι ειδικά. Δεν επιτρέπεται, με ποινή την ακυρότητα, να αναγράφονται διατάξεις για συντάξεις σε νόμους που αποσκοπούν στη ρύθμιση άλλων θεμάτων. Συνεπώς, το σχέδιο νόμου «Συνταξιοδοτικά θέματα του Δημοσίου», που έρχεται για γνωμοδότηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατά το ως άνω άρθρο ως τμήμα – μέρος άλλου νόμου που ρυθμίζει διάφορα θέματα και όχι ως ειδικό νομοσχέδιο, όπως απαιτεί το άρθρο 73 του Συντάγματος, ενέχει τον κίνδυνο της ακυρότητάς του. 2) Όπως κατωτέρω αναφέρω επιβάλλονται συνεχείς μειώσεις στις συντάξεις χωρίς να τηρείται η αναλογία του μισθού ενεργείας του υπαλλήλου και του ποσοστού επί του οποίου κανονίζεται η σύνταξη με συνέπεια να αλλοιώνεται το συνταξιοδοτικό σύστημα και να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (βλ. άρθρο 9 και 26 αυτού). Εφόσον τα προτεινόμενα μέτρα για την περιστολή των δημοσιονομικών δαπανών θεωρούνται τα

τελευταία, επιβάλλεται να προηγούνται τα νομοσχέδια που καθορίζουν τα μισθολόγια των υπαλλήλων και να ακολουθούν τα συνταξιοδοτικά.

Στην περίπτωση που προβλέπεται με άλλο νομοσχέδιο η μείωση των αποδοχών οποιασδήποτε κατηγορίας λειτουργών και υπαλλήλων υπάρχει ο κίνδυνος οι συνταξιούχοι των κατηγοριών αυτών να υποστούν διπλή μείωση λόγω αναπροσαρμογής των συντάξεών τους και αυτοτελή μείωση με βάση το προς γνωμοδότηση νομοσχέδιο και συνεπώς πρέπει να διευκρινισθεί ότι μία μείωση είναι επιτρεπτή, άλλως θίγεται η αρχή της ισότητας και της αναλογικότητας.

Είναι γνωστό ότι η δημοσιονομική ισορροπία του Ελληνικού Κράτους έχει σοβαρότατα κλονισθεί με το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος να ανέρχονται σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο νομοθέτης έλαβε τα πρώτα μέτρα για την εξοικονόμηση πόρων : α) με μείωση των δημόσιων δαπανών (όπως αποδοχών των εργαζομένων στο στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθορισμός ανώτατου ορίου αποδοχών, μείωση αμοιβών για συμμετοχή σε συλλογικά όργανα κ.λπ.) και β) με αύξηση των φορολογικών εσόδων (έκτακτη εισφορά φυσικών και νομικών προσώπων, ειδικός φόρος κατανάλωσης κ.λπ., ν. 3833/2010). Ακολούθησε ο ν. 3845/2010 (γνωστός ως Μνημόνιο) με τον οποίο εφαρμόζεται πρόγραμμα οικονομικής στήριξης και χρηματοπιστωτικής πολιτικής, προκειμένου να επιτευχθεί η μείωση του ελλείμματος, να διασφαλιστεί η δυνατότητα εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους και η αποφυγή της παύσης των πληρωμών του Κράτους με προφανείς τις δυσμενείς κοινωνικές επιπτώσεις. Και με το νόμο αυτό θεσπίστηκαν μέτρα για τη μείωση των δημόσιων δαπανών,

εντοπιζόμενα και στην μείωση του μισθολογικού κόστους (όπως επιδομάτων, αποζημιώσεων, αμοιβών κ.λπ. των λειτουργών των δημοσίων γενικά) και μέτρα φορολογικά (αύξηση των συντελεστών ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης). Περαιτέρω ψηφίστηκαν άλλοι νόμοι για τη μείωση των δαπανών του Κράτους σχετικά με τους μισθούς και τις συντάξεις όπως ο ν. 3865/2010 που θέσπισε την εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), ο ν. 3986/2011 που θέσπισε την ειδική (έκτακτη) εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα φυσικών προσώπων (μισθωτών, συνταξιούχων και άλλων κατηγοριών), την ειδική εισφορά αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας και την ειδική εισφορά συνταξιούχων επικουρικής ασφάλισης, ο ν. 4002/2011 που αύξησε την εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων και προέβη σε παρακράτηση μηνιαίας εισφοράς σε συνταξιούχους ηλικίας κάτω των 60 ετών, ο ν. 4024/2011 που επέβαλε τη μείωση των συντάξεων που υπερέβαιναν το ποσό των 1.200 ευρώ, πλέον των άλλων ειδικότερων μειώσεων για συγκεκριμένες κατηγορίες συνταξιούχων και τέλος ο ν. 4051/2012 που θέσπισε και αυτός μειώσεις στις συντάξεις που υπερέβαιναν το ποσό των 1.300 ευρώ.

Μπορεί να γίνει δεκτό ότι σε περιστάσεις παρατεταμένης οικονομικής κρίσης ο νομοθέτης δύναται να θεσπίσει μέτρα περιστολής δαπανών που συνεπάγονται οικονομική επιβάρυνση μεγάλων κατηγοριών πληθυσμού, πλην όμως η δυνατότητα αυτή έχει ως όριο την καθιερούμενη από το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος αρχή της ισότητας στην κατανομή στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων εκάστου, καθώς και στην καθιερούμενη στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Με τις διατάξεις

των ανωτέρω νόμων και ιδίως του ν. 3845/2010 (Μνημόνιο) προβλέπεται τόσο η μείωση των δαπανών του Κράτους με μείωση του μισθολογικού γενικά κόστους όσο και η αύξηση των εσόδων προερχόμενων από τη φορολογία των εισοδημάτων, αλλά και από την είσπραξη των βεβαιωμένων οφειλών (φόρων παρελθόντων ετών, πρόστιμα και χρηματικές ποινές), πλην όμως ενώ οι μειώσεις μισθών και συντάξεων πραγματοποιούνται κατά «τακτά χρονικά διαστήματα», δεν εμφανίζεται η ίδια εικόνα και ως προς τις εισπράξεις από τη φορολογία και τα βεβαιωθέντα προς είσπραξη ποσά (βλ. και Ετήσια Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του Απολογισμού και Ισολογισμού του Κράτους του έτους 2010). Α) Αυτή η επιλεκτική μονομερής και διαρκής επιβάρυνση της κατηγορίας των μισθωτών και εν προκειμένω των συνταξιούχων (περιορισμός συντάξεων - ειδικές εισφορές - φορολογικά μέτρα), έναντι άλλων ομάδων πολιτών που φοροδιαφεύγουν ή εισφοροδιαφεύγουν ως εύκολος και γρήγορος τρόπος ισορρόπησης - ισοσκέλισης των οικονομικών δεδομένων, δημιουργεί άνιση μεταχείριση των διοικουμένων που έρχεται σε αντίθεση με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Συντάγματος, αλλά και εκείνης του άρθρου 25 παρ. 4 αυτού, της αξιώσεως δηλ. του Κράτους να εκπληρώνουν όλοι οι πολίτες το χρέος της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης και προφανώς η πρακτική αυτή δεν είναι συμβατή και με την καθιερούμενη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος). Επί πλέον, η επαναλαμβανόμενη μείωση των συντάξεων οδηγεί στην επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου των συνταξιούχων αλλά και ο τρόπος περιορισμού των υψηλότερων συντάξεων γενικά με ποσοστό μεγαλύτερο (με γεωμετρική πρόοδο) οδηγεί προοδευτικά στην ισοπέδωση των συντάξεων, αφού θα χορηγείται, τελικά,

το ίδιο περίπου ποσό σύνταξης σε όλους τους συνταξιούχους ανεξάρτητα από τα έτη του εργασιακού βίου, τη θέση ευθύνης που κατείχε ο υπάλληλος, τις εισφορές που έχει καταβάλει καθώς και τη θέση στην κλίμακα της υπαλληλικής ιεραρχίας, στοιχεία που τελικά διαμόρφωσαν τις συντάξιμες αποδοχές. **Β)** Ενώ τα μνησθέντα μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της δυσμενούς και παρατεταμένης οικονομικής συγκυρίας και πρέπει να υποβάλλονται σε αυτά όλοι οι συνταξιούχοι του Δημοσίου και ειδικά στην παρούσα οικονομική συγκυρία που η λήψη μέτρων παρίσταται επώδυνη λόγω του ήδη χαμηλού βιοτικού επιπέδου των πολιτών, παρατηρείται να εξαιρούνται κατηγορίες πολιτών, όπως οι υπάλληλοι της Βουλής και ειδικότερα οι συνταξιούχοι πρώην υπάλληλοι της Βουλής για τους οποίους εξακολουθεί να εφαρμόζεται ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς σε όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31/12/2010 (ν. 3865/2010) χωρίς να δικαιολογείται τούτο από λόγους δημόσιου συμφέροντος ενόψει των εκτεθεισών ειδικών εθνικών συνθηκών της επίτευξης δημοσιονομικής πειθαρχίας και της οικονομικής ισορροπίας του Κράτους, ρύθμιση που, παραμένουσα σε ισχύ, είναι αντίθετη με τα άρθρα 4, 25 και 88 του Συντάγματος. **Γ)** Κατά το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογες με το λειτούργημά τους. Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται ειδική μισθολογική μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών ως φορέων μιας εκ των τριών λειτουργιών της Πολιτείας, που την καθιστά ισότιμη και ισόκυρη με αυτές (νομοθετική και εκτελεστική) και αποβλέπει στην εξασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας τους. Προς τούτο οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών καθορίζονται με ειδικό μισθολογικό νόμο, όπως απαιτεί το Σύνταγμα, σε αντίθεση

με άλλες κατηγορίες κρατικών λειτουργών ή υπαλλήλων των οποίων οι αποδοχές δεν προβλέπονται στο Σύνταγμα, αλλά μπορούν να ρυθμιστούν με «διαφορετικό» μισθολογικό νόμο αναλόγως της φύσης και των συνθηκών εργασίας αυτών. Στην επιβαλλόμενη ειδική μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών συμπεριλαμβάνονται και οι συνταξιούχοι με την τήρηση της αρχής της σταθερής αναλογίας των αποδοχών ενεργείας των δικαστικών λειτουργών και των συντάξεών τους, η ανατροπή της οποίας κλονίζει το καθεστώς της κατ' άρθρο 87 παρ. 1 του Συντάγματος λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών. Ως εκ τούτου, η ίδια αντιμετώπιση των συνταξιούχων δικαστικών λειτουργών με τον τρόπο που ρυθμίζονται τα συνταξιοδοτικά θέματα και των λοιπών συνταξιούχων αντιβαίνει στην ως άνω ειδική διάταξη του Συντάγματος. Ειδικότερα επί των επί μέρους ρυθμίσεων του υποβληθέντος προς γνωμοδότηση σχεδίου νόμου έχω να παρατηρήσω τα εξής :

1) Στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου ΜΟΝΟ μετά τις λέξεις «του άρθρου 88» να προστεθεί «και της παρ. 5 του άρθρου 90», ώστε να μην δημιουργείται αμφιβολία ότι και αυτοί οι δικαστικοί λειτουργοί υπάγονται στην εξαίρεση της καταβολής της σύνταξης και όχι με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους.

2) Στην περίπτωση θ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού πρέπει να προβλεφθεί η άμεση εφαρμογή του τρόπου συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Βουλής που ορίζεται στον Συνταξιοδοτικό Κώδικα, λόγω των εκτεθεισών ειδικών εθνικών συνθηκών προς επίτευξη της δημοσιονομικής και οικονομικής ισορροπίας του

Κράτους, αφού η υπάρχουσα διάκριση δεν δικαιολογείται από λόγους δημόσιου συμφέροντος, ούτε κάτι τέτοιο αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση.

3) Στην περίπτωση α΄ της παρ. 3 του άρθρου ΜΟΝΟ, η προοδευτική (κατά γεωμετρική πρόοδο) αύξηση των ποσοστών μείωσης των συντελεστών οδηγεί μαθηματικά στην ισοπέδωση αυτών με συνέπεια να παραγκωνίζονται οι υγιείς παράγοντες που οδήγησαν στον προσδιορισμό τους, όπως παραπάνω εκτίθεται (χρόνος υπαλληλικής σχέσης - θέση στην υπαλληλική ιεραρχία κ.λπ.). Επίσης για τους συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς επιβάλλεται η ξεχωριστή αντιμετώπισή τους ενόψει της προβλεπόμενης ειδικής συνταγματικής μεταχείρισης από τα άρθρα 87 και 88 αυτού, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2012

**Ο Γενικός Επίτροπος Επικρατείας
στο Ελεγκτικό Συνέδριο
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ»**

Επί του ανωτέρω σχεδίου νόμου ο Σύμβουλος Αντώνιος Κατσαρόλης εισηγήθηκε ως ακολούθως :

Με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζεται ότι «Νομοσχέδια που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της υποβάλλονται μόνο από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου· αν πρόκειται για συντάξεις που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, υποβάλλονται από τον αρμόδιο Υπουργό και τον Υπουργό Οικονομικών ...». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι το Ελεγκτικό

Συνέδριο γνωμοδοτεί επί νομοσχεδίων που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της και αφορούν, κατά την έννοια αυτής, υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου καθώς και υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή εφόσον δεν συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο διέπονται από το ίδιο νομικό καθεστώς, βάσει ιδιαιτέρων νομοθετημάτων, τα οποία είτε παραπέμπουν στις διατάξεις περί δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές καθώς και επί προσθηκών - τροπολογιών νομοσχεδίων που αναφέρονται σε απονομή σύνταξης.

I. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του νομοσχεδίου καταργείται η συνταξιοδότηση από το Δημόσιο των βουλευτών και των αιρετών οργάνων των ο.τ.α. α' βαθμού που θα εκλεγούν μετά την ισχύ του νόμου αυτού και ρυθμίζονται γενικώς θέματα σύγχρονης καταβολής δύο συντάξεων ή συντάξεως ή χορηγίας και αποδοχών, καθώς και όριο ηλικίας συνταξιοδότησης. Ειδικότερα :

Επί της περίπτωσης α'

Παρατηρείται ότι η διάταξη αυτή κατά το μέρος που ρυθμίζει μη συνταξιοδοτικά θέματα (τρίτο και τέταρτο εδάφιο), εκφεύγει της κατά το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Περαιτέρω και δεδομένου ότι στις ρυθμίσεις της περίπτωσης αυτής δεν αναφέρονται και οι αιρετοί β' βαθμού ο.τ.α., να ερευνηθεί και να διευκρινισθεί αν η διάταξη αυτή καταλαμβάνει και την κατηγορία αυτή των αιρετών οργάνων.

Επί των περιπτώσεων β' και γ'

Οι διατάξεις αυτές κρίνονται δικαιολογημένες, ενόψει και όσων αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου. Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Μαρία Βλαχάκη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή και Βασιλική Σοφianού, οι οποίοι διετύπωσαν την ακόλουθη άποψη : Στο μέτρο που αφορά θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, η ρύθμιση της περ. β' της παραγράφου 1 για την αποστέρηση μίας των δύο δικαιουμένων συντάξεων από το Δημόσιο συνιστά όχι περιορισμό, αλλά προσβολή του πυρήνα του οικείου περιουσιακού δικαιώματος και θέτει ζήτημα συμβατότητάς της προς το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Τέτοιο ζήτημα, αντιθέτως, δεν ανακύπτει για την, παρόμοιου αντικειμένου και σκοπού, ρύθμιση της περ. ιβ' της ίδιας παραγράφου.

Επί των περιπτώσεων δ' και ε'

Οι προτεινόμενες διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα συρροής συντάξεων ή χορηγιών και αποδοχών, οι οποίες είναι δικαιολογημένες, είναι συνταξιοδοτικού εν γένει περιεχομένου και συνεπώς νομίμως η Ολομέλεια γνωμοδοτεί επ' αυτών (βλ. Πρακτικά της 2^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 28.3.2012). Μειοψήφησαν η Αντιπρόεδρος Σωτηρία Ντούνη και οι Σύμβουλοι Χρυσούλα Καραμαδούκη, Γεώργιος Βοΐλης, Ευαγγελία - Ελισσάβητ Κουλουμπίνη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Γεωργία Τζομάκα, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή και Βασιλική Σοφianού, οι

οποίοι διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη : Η Ολομέλεια πρέπει να απόσχει από το να διατυπώσει γνώμη επί της διατάξεως αυτού, εφόσον κατά το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος η Ολομέλεια γνωμοδοτεί μόνο σε νομοσχέδια ή διατάξεις που αναφέρονται «οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της» και όχι, όπως στην προκειμένη περίπτωση, σε διάταξη, οι ρυθμίσεις της οποίας αναφέρονται σε περικοπή (μείωση) κεκανονισμένων συντάξεων όταν συρρέουν με αποδοχές.

Επί της περιπτώσεως στ΄

Η διάταξη αυτή κρίνεται δικαιολογημένη, ενόψει και των αναφερομένων στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου.

Στο σημείο αυτό η Ολομέλεια διέκοψε τη συζήτηση του εν λόγω σχεδίου νόμου για την επόμενη συνεδρίαση.

Μετά το τέλος της Συνεδρίασης συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

**Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας**

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ